

**ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Δ΄ ΤΑΞΗΣ
ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΑΙ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ
ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΕΠΑΛ (ΟΜΑΔΑΣ Β΄)
ΣΑΒΒΑΤΟ 22 ΜΑΪΟΥ 2010
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ: ΙΣΤΟΡΙΑ**

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α1:

1: δ

2: α

3: ζ

4: β

5: γ

ΘΕΜΑ Α2:

Α: ΛΑΘΟΣ

Β: ΣΩΣΤΟ

Γ: ΣΩΣΤΟ

Δ: ΛΑΘΟΣ

Ε: ΣΩΣΤΟ

ΘΕΜΑ Β1:

Σχολικό βιβλίο, σελίδα 80: « (Το Τρικουπικό κόμμα) προέβλεπε... για επενδύσεις»

ΘΕΜΑ Β2:

Σχολικό βιβλίο, σελίδες 212-213: «Ο Πρίγκιπας προχώρησε ... το υποστήριζαν ανοιχτά».

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Γ1:

[Από το σχολικό βιβλίο αξιοποιείται η σελίδα 75: « Η παρακμή των ξενικών κομμάτων ... που τις εξέφραζαν»]

Η παρακμή των ξενικών κομμάτων συμπίπτει με την ανάδειξη μιας νέας γενιάς ανθρώπων με εντελώς διαφορετική νοοτροπία και καταβολές. Οι ηγετικές προσωπικότητες των ξενικών κομμάτων είχαν βιώσει την επανάσταση και η νοοτροπία τους, τα ιδανικά τους, οι απόψεις τους είχαν διαμορφωθεί στην προεπαναστατική περίοδο. Για την αμέσως επόμενη γενιά, η επανάσταση ανήκε στην ιστορία. Η γενιά αυτή βίωνε ραγδαίες αλλαγές λόγω των συχνών πολιτικών μεταβολών και της οικονομικής και τεχνικής ανάπτυξης, που ακολουθούσαν πρωτόγνωρους, για τα μέχρι τότε δεδομένα της χώρας, ρυθμούς.

Πράγματι, όπως αναφέρει και ο Δημητρακόπουλος, τα χρόνια της δεκαετίας του 1850, χαρακτηρίζονται από προσπάθειες, οι οποίες αποσκοπούσαν στην οικονομική ανασυγκρότηση της Ελλάδας. Η στροφή, όπως επισημαίνεται, προς την οικονομική ανάπτυξη της χώρας αποτέλεσε μια αναγκαιότητα, διότι η διεθνής πολιτική διαμόρφωσε για την Ελλάδα συνθήκες απρόβλεπτες. Έτσι η κοινή γνώμη στη χώρα, παρά τις αντίθετες προσδοκίες και επιθυμίες της, μεταστρέφεται, εγκαταλείποντας έστω και προσωρινά το όραμα της εθνικής ιδεολογίας της Μεγάλης Ιδέας για την απελευθέρωση των αλύτρωτων περιοχών και την ενσωμάτωσή τους στο εθνικό κράτος, και αναζητά διέξοδο στην κατεύθυνση της οικονομικής ανασυγκρότησης και ανάπτυξης της χώρας.

Οι Έλληνες συνειδητοποίησαν ότι δεν έπρεπε να στηρίζουν τις ελπίδες τους στην πραγμάτωση του οράματος της Μεγάλης Ιδέας, αλλά ότι έπρεπε να αξιοποιήσουν ό,τι είχαν ήδη δικό τους. Κι αυτό ήταν ένα κράτος ασφυκτικά περιορισμένο εδαφικά χωρίς επάρκεια πλουτοπαραγωγικών πηγών.

Η χώρα άρχισε να προοδεύει οικονομικά επειδή επέλεξε την οικονομική και όχι την πολιτική αντιμετώπιση του προβλήματος που προκαλούσαν τα στενά σύνορά του μικρού ελληνικού βασιλείου και ταυτόχρονα οι περιορισμένες δυνατότητες οικονομικής ανάπτυξής του σε σχέση με τα προηγμένα δυτικοευρωπαϊκά κράτη – πρότυπά του.

Στη συνέχεια από το σχολικό βιβλίο: «Η οικονομική και (συνακόλουθη) κοινωνική μεταβολή... που τις εξέφραζαν».

ΘΕΜΑ Δ1:

Σημείωση: Το ερώτημα α: : καλύπτεται από ιστορικές πληροφορίες του σχολικού βιβλίου στις σελίδες 158-159, όπως καταγράφονται παρακάτω, με δύο επισημάνσεις από το ιστορικό παράθεμα, ενώ στο ερώτημα β: αξιοποιείται χωρίο του σχολικού βιβλίου (σελ. 158) και το σύνολο των πληροφοριών του ιστορικού παραθέματος.

Ερώτημα α:

Ως εισαγωγή στην απάντησή μας, μπορούμε να αναφέρουμε συνοπτικά από τη σελ. 157 του σχολ.βιβλίου, **μάθημα 3, 1^η παράγραφος**: Η αστική αποκατάσταση, την οποία ανέλαβε περισσότερο το κράτος και λιγότερο η ΕΑΠ, περιελάμβανε μόνο στέγαση και όχι πρόνοια για εύρεση εργασίας. Η αστική στέγαση συνάντησε περισσότερα εμπόδια από την αγροτική γιατί ο αριθμός των προσφύγων ήταν μεγάλος, τα ανταλλάξιμα μουσουλμανικά σπίτια στις πόλεις ήταν λίγα και τα οικιστικά προγράμματα του κράτους καθυστερούσαν, λόγω των πολιτικών ανωμαλιών και της κακής οικονομικής κατάστασης της χώρας κατά τις δεκαετίες του 1920 και του 1930.

Στη συνέχεια από το σχολικό βιβλίο, σελ. 158: «Η αστική στέγαση των μη ξεκίνησε... στον Πειραιά». Όπως επισημαίνει και ο Τζιόκας, υπήρξε επιτακτική η ανάγκη δημιουργίας προσφυγικών συνοικισμών στην Αθήνα αφού υπολογίζεται ότι ο πληθυσμός της υπερδιπλασιάστηκε μέσα σε δεκαοκτώ μήνες. Συνέχεια από το σχολικό βιβλίο, σελ. 158: «Για τη στέγαση... βοηθητικούς χώρους».

Βέβαια, όπως επισημαίνεται στο ιστορικό παράθεμα, η πρόβλεψη για βοηθητικούς χώρους δεν αφορούσε όλες τις κατοικίες που κατασκευάστηκαν στους αστικούς συνοικισμούς της πρωτεύουσας: *«Στην Καισαριανή υπήρχαν συνολικά 1.800 σπίτια για 10.800 άτομα. Από την ΕΑΠ κατασκευάστηκαν μετά το 1928 τα 350. Έως τότε ο πληθυσμός έμενε σε 1.000 πλινθόκτιστα σπίτια και σε 500 ξύλινα παραπήγματα.»*

Συνέχεια από σχολικό βιβλίο, σελ. 158: «Το κράτος ή η ΕΑΠ... οι ίδιοι τα σπίτια τους». *«Παρά την ομοιομορφία... για τη στέγασή τους» (σελ. 158-159) και «Στο αντίθετο άκρο σε σχέση με τους εύπορους πρόσφυγες... για πολλά χρόνια» (σελ. 159).*

Ερώτημα β:

Σχολικό βιβλίο, σελίδα 158: «Η οικοδόμηση των συνοικισμών... χώροι πρασίνου κ.α».

Το ιστορικό παράθεμα περιγράφει με ενάργεια και παραστατικότητα τις συνέπειες της έλλειψης έργων υποδομής στους προσφυγικούς αστικούς συνοικισμούς. Στην αρχή καταγράφεται η επισημάνση διεθνών αναφορών σχετικά με τις τραγικές συνθήκες διαβίωσης των προσφύγων σε μια πόλη της οποίας ο

πληθυσμός απότομα διογκώθηκε («πρήστηκε») ξεπερνώντας τους 700.000 κατοίκους από 300.000 που ήταν πριν την άφιξη των προσφύγων. Έτσι, «κατέρρευσαν» οι παροχές νερού, ο φωτισμός ήταν κακός και οι δρόμοι γεμάτοι λακκούβες. Επιπλέον, υπογραμμίζεται το μέγεθος του προβλήματος στην πόλη που γέμισε από τόσο κόσμο, που μόνο η πραγματικότητα στην Κίνα το ξεπερνά σε οξύτητα.

Στη συνέχεια ο Τζιόκας επισημαίνει ότι η μόλυνση απειλεί τους πρόσφυγες εξαιτίας των άθλιων συνθηκών διαβίωσης, αναφέροντας την περίπτωση του συνοικισμού της Καισαριανής, που οι ένοικοι των προσφυγικών κατοικιών αναγκάζονται να συζούν με τα ζώα που τους έδωσε ως βοήθεια το κράτος ελλείψει στάβλων. Στο συγκεκριμένο συνοικισμό την αθλιότητα των συνθηκών επιβεβαιώνει αφενός η ποιότητα των υλικών κατασκευής των κατοικιών – 1000 πλινθόκτιστα σπίτια, 500 ξύλινα παραπήγματα- και αφετέρου ότι για 10.800 πρόσφυγες αντιστοιχούσαν 1800 σπίτια δηλαδή 6 πρόσφυγες ανά ένα σπίτι και από τα οποία 1800, τα 350 κατασκευάστηκαν μετά το 1928. Εκτός των άθλιων συνθηκών υγιεινής, η ύδρευση του προσφυγικού πληθυσμού γινόταν με βυτία του δήμου ή με υδροπώλες οι οποίοι πωλούσαν το νερό στους πρόσφυγες. Στο σημείο αυτό ο συντάκτης του παραθέματος τονίζει ότι αυτή η εικόνα φέρνει στο νου τριτοκοσμικές χώρες που οδηγούν σε συγκρούσεις ή σύγχρονες γεωπολιτικές διαμάχες.

Όσον αφορά τους άπορους πρόσφυγες, για πολλά χρόνια επρόκειτο να ζήσουν σε συνθήκες απάνθρωπες στις καλύβες, τα χαμόσπιτα ή στις παραγκουπόλεις.